

การศึกษาสิ่งที่มีผลต่อการใช้วัสดุที่เสนอแนะ
ในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี
(An Exploration of Factors Affecting the Utilization of Projected
Materials in Government Schools in Bangkok and Dhonburi)

โดย

นายสมน อินทรโฆสิต ค.บ., พ.ม.

005997

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนประกอบการศึกษา ตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

นาย ปิยะ :

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ปิยะ : ประธานกรรมการ

ปิยะ : กรรมการ

ปิยะ : กรรมการ

ปิยะ : กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย

ปิยะ :

รองศาสตราจารย์ สำเนา วรางกูร

วันที่ ๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๓๐ .

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนมุ่งศึกษาสิ่งที่มีผลต่อการใช้ไอศทัตพ์นุปรณัระ เภทณาย ในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนครและชนบุรี โดยส่งแบบสอบถามให้ครูหัวหน้า สายวิชาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง ๖๔ โรงเรียน รวมประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ๓๘๔ คน แล้ว นำคำตอบจากการสอบถามดังกล่าวมาคิดเป็นจำนวนร้อยละ ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดแคลนเครื่องฉายและวัสดุฉายอีกมาก ปัจจุบันโรงเรียนกำลังต้องการ เครื่องฉายภาพยนตร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป และเครื่องฉายภาพทึบตามลำดับ ครูส่วนมาก ยังขาดพึนควมรึทางค่านวิชาไอศทัตพ์นุปรณัระ ครูหนุ่มสาวนิยมใช้ไอศทัตพ์นุปรณัระ เภทณายมากกว่าครู สูงอายุ ในจำนวนดังกล่าวนี้ส่วนมากมีวุฒิระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน ๕ ปี วิธีใช้ไอศทัตพ์นุปรณัระ เภทณายประกอบการสอน ส่วนมากครูเลือกวัสดุฉายเอง มีการเตรียมตัวครู เตรียมตัวนักเรียน และจัดกิจกรรมติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ชั้นที่ครูใช้บ่อยที่สุดได้แก่ชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ในกรณีที่ครูไม่ได้ใช้ไอศทัตพ์นุปรณัระ เภทณายประกอบการสอน มักจะใช้วัสดุกราฟิกและ กิจกรรมทดแทน อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ครูใช้ไอศทัตพ์นุปรณัระ ไม่ได้ผลคือ ครูต้องสอนมากชั่วโมงไม่มีเวลา เตรียมตัว สถานที่ไม่อำนวย ไม่มีเครื่องฉายและวัสดุฉาย ใช้เครื่องฉายไม่เป็น และไม่เคย ได้รับการฝึกฝนวิธีใช้มาก่อน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ ๑. ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนต้องได้รับความร่วมมือหลายฝ่ายประกอบกัน กล่าวคือต้องได้รับความเห็นอกเห็นใจจากกรมเจ้าสังกัด ครูผู้สอนต้องปรับปรุงวิธีสอนของตนอยู่เสมอ ๒. ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน และ สถาบันฝึกหัดครู

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาสิ่งที่มีผลต่อการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทฉาย ในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สำเภา วรวงศ์ อาจารย์ฉวี สุกรโยธิน และอาจารย์สิงห์โต ปุกหุต ในด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์รัฐปะนีย์ นาคกรทรรพ และคุณมณฑา วินิจัยกุล ในด้านการส่งแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามกลับมาจัดทำข้อมูล ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในความกรุณาของทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

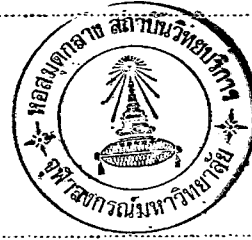

ส.อ.

บทคัดย่อ ..... ก

รายการตารางประกอบ ..... ข

บทที่

• บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๔

ขอบเขตของการวิจัย ๕

ความจำกัดของวิทยานิพนธ์ ๖

วิธีดำเนินการ ๖

ความจำกัดความศัพท์เฉพาะบางคำ ๘

คุณค่าของวิทยานิพนธ์ ๘

สรุปประจำบท ๘

๒ หลักการศึกษาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ระเภทฉาย ๑๑

ภาพยนตร์ ๑๑

สไลด์และฟิล์มสตริป ๑๘

เครื่องฉายภาพทึบ ๑๗

เครื่องฉายภาพข้ามโปร่งใส ๑๘

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒๓

๓ การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล ๓๘

๔ ผลการวิจัยและอภิปรายผลของการวิจัย ๑๑๖

๕ สรุป และขอเสนอแนะ ๑๒๖

ผนวก ๑๓๒

บรรณานุกรม ๑๔๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑	แสดงจำนวน เครื่องฉายแต่ละชนิด ๓๘
๒	แสดงยี่ห้อ เครื่องฉายภาพยนตร์ ๓๙
๓	แสดงยี่ห้อ เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป ๔๐
๔	แสดงยี่ห้อ เครื่องฉายกระจกภาพ ๔๑
๕	แสดงยี่ห้อ เครื่องฉายภาพทึบ ภาพข้ามศีรษะ และภาพจุลทรรศน์ ๔๒
๖	แสดงวิธีที่โรงเรียนได้รับ เครื่องฉายไว้ในครอบครอง ๔๓
๗	แสดงระยะเวลาที่โรงเรียนได้รับ เครื่องฉายไว้ในครอบครอง ๔๔
๘	แสดงสภาพของ เครื่องฉายแต่ละชนิด ๔๕
๙	แสดงยุคแลรักษา เครื่องฉายและวัสดุฉาย ๔๖
๑๐	แสดงความต้องการ เครื่องฉายภาพยนตร์ ๔๗
๑๑	แสดงความต้องการ เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป ๔๘
๑๒	แสดงความต้องการ เครื่องฉายกระจกภาพ ๔๙
๑๓	แสดงความต้องการ เครื่องฉายภาพทึบ ๕๐
๑๔	แสดงความต้องการ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ๕๑
๑๕	แสดงความต้องการ เครื่องฉายภาพจุลทรรศน์ ๕๒
๑๖	แสดงความต้องการ เครื่องฉายชนิดต่าง ๆ (ตารางรวม) ๕๓
๑๗	แสดงปริมาณวัสดุฉายที่โรงเรียนมีบริการ ๕๔
๑๘	แสดงการผลิตวัสดุฉายใช้เอง ๕๕
๑๙	แสดงที่มาของค่าใช้จ่ายในการผลิตวัสดุฉาย ๕๖
๒๐	แสดงความกระตือรือร้นที่จะผลิตวัสดุฉายใช้เอง ๕๗
๒๑	แสดงแหล่งที่มาวัสดุฉาย ๕๘
๒๒	แสดงปัญหา เกี่ยวกับวัสดุฉาย ๕๙
๒๓	แสดงสถานที่ใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประเภทฉาย ๖๐
๒๔	แสดงการตั้งจองห้องและ เครื่องฉายลวงหน้า ๖๑
๒๕	แสดงระยะเวลาการตั้งจองห้องและ เครื่องฉายลวงหน้าอย่างใดผล ๖๒
๒๖	แสดงวิธีเลือกวัสดุฉายมาใช้ประกอบการสอน ๖๓
๒๗	แสดงการเตรียมตัวของครูก่อนใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ประเภทฉาย ๖๔

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนแต่ละครั้ง	๒๕
๒๙	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาภาษาไทย	๒๖
๓๐	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาภาษาอังกฤษ	๒๗
๓๑	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาคณิตศาสตร์	๒๘
๓๒	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาวิทยาศาสตร์	๒๙
๓๓	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาศิลปะ	๓๐
๓๔	แสดงการเตรียมตัวนักเรียนในสายวิชาสังคมศึกษา	๓๑
๓๕	แสดงความสนใจของนักเรียน	๓๒
๓๖	แสดงผลการสอนโดยใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายประกอบ	๓๓
๓๗	แสดงกิจกรรมคิดตามผล	๓๔
๓๘	แสดงชั้นที่ครูใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายประกอบการสอนบ่อยที่สุด	๓๕
๓๙	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาภาษาไทย	๓๖
๔๐	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาภาษาอังกฤษ	๓๗
๔๑	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาคณิตศาสตร์	๓๘
๔๒	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาวิทยาศาสตร์	๓๙
๔๓	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาศิลปะ	๔๐
๔๔	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์ในสายวิชาสังคมศึกษา	๔๑
๔๕	แสดงแขนงวิชาที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดในแต่ละสายวิชา	๔๒
๔๖	แสดงความถี่ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในระยะ เวลา ๑ ปี	๔๓
๔๗	แสดงระยะเวลาในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายแต่ละครั้ง	๔๔
๔๘	แสดงผู้ที่ควบคุมเครื่องฉายในขณะที่ทำการสอน	๔๕
๔๙	แสดงสาเหตุที่ทำให้ครูใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายประกอบการสอน	๔๖
๕๐	แสดงพื้นฐานความรู้ทางโสตทัศนศึกษาของครูหัวหน้าสายวิชา	๔๗
๕๑	แสดงปริมาณครูที่นิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉาย	๕๐
๕๒	แสดงอายุครูที่นิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายในสายวิชาภาษาไทย	๕๓
๕๓	แสดงอายุครูที่นิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายในสายวิชาภาษาอังกฤษ	๕๔
๕๔	แสดงอายุครูที่นิยมใช้โสตทัศนูปกรณ์ประเภทฉายในสายวิชาคณิตศาสตร์	๕๕

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๕๕	แสดงอายุครุที่นิยมใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉายในสายวิชาวิทยาศาสตร์.....	๕๖
๕๖	แสดงอายุครุที่นิยมใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉายในสายวิชาศิลปะ.....	๕๗
๕๗	แสดงอายุครุที่นิยมใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉายในสายวิชาสังคมศึกษา.....	๕๘
๕๘	แสดงอายุครุที่นิยมใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉาย (ตารางรวม).....	๕๙
๕๙	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาภาษาไทย.....	๑๐๐
๖๐	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาภาษาอังกฤษ.....	๑๐๑
๖๑	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาคณิตศาสตร์.....	๑๐๒
๖๒	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาวิทยาศาสตร์.....	๑๐๓
๖๓	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาศิลปะ.....	๑๐๔
๖๔	แสดงประสบการณ์ในการสอนของครูในสายวิชาสังคมศึกษา.....	๑๐๕
๖๕	แสดงวุฒิทางวิชาการของครูที่นิยมใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉาย.....	๑๐๖
๖๖	แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกับไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉาย.....	๑๐๘
๖๗	แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนในกรณีที่ไม่ได้ใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉาย.....	๑๑๐
๖๘	แสดงอุปสรรคที่ทำให้ครูใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉายไม่โดยลติเท่าที่ควร.....	๑๑๒
๖๙	แสดงงบประมาณสำหรับจัดซื้อหรือจัดหาวัสดุฉายและ เครื่องฉายในปีที่แล้ว.....	๑๑๔
๗๐	แสดงความคิดเห็นในการส่งเสริมการใช้ไสตท์ศุญปกรณ์ระ เกทฉายของครูหัวหน้าสาขาวิชา.....	๑๑๕